

10.5.2021

Varttitasewebinaari 26.4.2021: Varttitaseen tuomat muutokset markkinatoimijoille

Kysymyksiä ja vastauksia

Varttitasewebinaarissa esille nousi kysymyksiä ja huomioita koskien siirtymistä 15 min taseselvitykseen ja kaupankäyntiin. Alle on koostettu vastauksia niihin varttitaseeseen liittyviin kysymyksiin ja aiheisiin, joihin ei vastattu webinaarin aikana.

Kiitos kysymyksistä ja kommentteista, vastaamme niihin mielellämme myös jatkossa!

Kysymys	Vastaus
Intraday (ELBAS) kauppa voi tehdä Suomessa nyt käyttötunnin alkuun asti. Miten jatkossa 15 min. taseessa, voiko kauppaa käydä vielä käyttövartin alkuun asti?	Fingrid on päättänyt jatkaa vuoden 2020 tammikuussa alkanutta päivänsisäisen kaupankäynnin pilotointijaksoa 31.3.2022 saakka. Pilotti mahdollistaa kaupankäynnin käyttötunnin alkuun saakka. Pilotin mahdollistama 0 minuutin päivänsisäisen kaupankäynnin sulkeutumisajankohta koskee edelleen vain kaupankäyntiä Suomen sisällä. Suomi-Ruotsi- ja Suomi-Viro -rajoilla päivänsisäisen kaupankäynnin sulkeutumisajankohdat pysyvät ennallaan ja ne ovat 60 ja 30 minuuttia ennen toimitustunnin alkua. Fingridin tavoitteena on, että pilotin mahdollistama 0 minuutin päivänsisäisen kaupankäynnin sulkeutumisajankohta voisi jatkua myös pilotointijakson päätyttyä.
Vartiin siirtymisen tarvittavat mittausmuutokset eivät saa heikentää kilpailua sähkömarkkinoilla eli kysynnän mahdollisuutta osallistua tehokkaaseen hinnanmuodostukseen	Varttitaseeseen siirtyminen sekä tarjoukseen pienentäminen 5 MW:sta 1MW:iin säätösähkömarkkinoilla madaltavat markkinoille osallistumisen kynnystä ja täten mahdollistavat tehokkaan hinnanmuodostuksen. Fingridin ehdoissa ja edellytyksillä reservitoimittajille ei ole säädetty jakeluverkkomittauksen resoluutiosta, eikä suunnitteilla ole osallistumisrajoituksia vartin säätösähkömarkkinoille mittausresoluutioon perustuen.
- Sähkön käyttäjillä oltava mahdollisuus osallistua siirtymäaikaanakin säätösähkömarkkinoille	Varttitaseen referenssiryhmän energiamittaustyöryhmän ehdottamiin varttimittausten siirtymäsääntöihin pohjautuen Energiategollisuus on tehnyt selvityksen varttimittauksen kattavuudesta Suomessa varttitaseen käyttöönoton myötä 22.5.2023. Selvityksen perusteella suurin osa käyttöpaikoista siirtyisi varttimittaukseen varttitaseeseen siirryttäessä. Mahdollisesti tuntimittauksen piiriin jäävien reservimarkkinakohteiden osalta taseselvitys toteutettaisiin varttitaseessa varttitasolla jakamalla tunnin aikana toimitettu energia tasan neljällä kutakin varttia kohti. Tiedostamme että näissä tapauksissa voi

10.5.2021

	aiheutua tasevirhettä ja tilanne voi vaikuttaa reservitoimittajan ja tasevastaavan väliseen sopimukseen.
Varttiin siirryttäessä markkinoiden pitäisi olla samassa aikajaksossa - Eroavaisuudet pakottavat sähkön käyttäjät tekemään toimenpiteitä, joista syntyy kustannuksia. - Syntyy uusia merkittäviä riskejä päivän sisäiseen hintaan / tasesähkön hintaan liittyen	Tukkumarkkinoilla (sekä day-ahead että intraday) 15 minuutin tuotteiden käyttöönotto on sähköpörssien vastuulla, mutta Fingrid pyrkii edistämään käyttöönottoa mahdollisuuksiensa mukaan. Day-ahead markkina siirtyy 15 minuuttiin eurooppalaisen tämänhetkisen aikatauluarvion mukaisesti aikaisintaan vuonna 2024. Intraday-markkina on Euroopassa jo osaltaan siirtynyt 15minuuttiin ja Pohjoismaissa 15 minuutin tuotteet otetaan käyttöön varttitaseen käyttöönoton myötä. Myös säätösähkömarkkina siirtyy 15minuuttiin varttitaseen käyttöönoton myötä. Fingrid pitää tärkeänä, että markkinatoimijoilla on mahdollisuus käydä kauppaa 15minuutin tuotteilla, kun taseselvitysjakso on 15 minuuttia.
Markkina keskittyy ja suoraan sähkömarkkinoille osallistuvien sähkön käyttäjien määrä laskee entisestään? - Kehitykseen vaikuttavat Datahub, yksitasehinta ja hintakattojen nosto	Mainitut markkinakehityskohteet ovat lakisääteisiä, jotka Fingridin tulee ottaa käyttöön. Kehityshankkeita pyritään edistämään mahdollisimman markkinaehtoisesti yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Markkinakehityksen tavoitteena ei ole keskittää markkinoita.